

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE Z GEOGRAFII

ROK SZKOLNY 2025/2026

dla klas

1aLO,1zb,2zb,2zc,3aLO,3aT,3cT,3zb,4bT

Podstawa prawna:

Opracowano na podstawie *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych Dz.U. 2019 poz. 373*

Podstawa programowa:

1. Barbara Dziedzic Barbara Korbel Ewa Maria Tuz "Program nauczania geografii w zakresie podstawowym dla liceum ogólnokształcącego i technikum – Nowe Oblicza geografii"
2. Sławomir Kurek "GEOGRAFIA -Program nauczania dla szkoły branżowej I stopnia"

Zasady ogólne:

1. Bieżące ocenianie i śródroczne klasyfikowanie, przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, ustalanie ocen klasyfikacyjnych na koniec roku (semestru) i warunków ich poprawiania odbywa się zgodnie z określonymi w WZO.
2. Wszyscy uczniowie oceniani są według tych samych kryteriów z wyjątkiem uczniów z pisemną opinią lub orzeczeniem PPP lub innej poradni specjalistycznej o dostosowanych wymaganiach edukacyjnych.
3. Klasyfikowanie roczne polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia w danym roku szkolnym z zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania i ustaleniu ocen klasyfikacyjnych.
4. Na ocenę klasyfikacyjną składają się stopnie uzyskane przez ucznia za pomocą różnorodnych form pomiaru dydaktycznego uwzględnionych przez nauczyciela w przedmiotowych zasadach oceniania i zwracających szczególną uwagę na osobowość i możliwości intelektualne ucznia.
5. Na ocenę końcową składają się wszystkie oceny bieżące uzyskane przez ucznia w ciągu całego roku, pozwalające ocenić jego postęp w stosunku do wymagań edukacyjnych przedmiotu.
6. Nie później niż na 3 tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje uczniów o przewidywanych ocenach rocznych. Nie jest to ocena ostateczna, może ulec zmianie (na wyższą lub niższą).

II. Zasady sprawdzania i oceniania wiedzy i umiejętności.

1. Ocenianie ucznia ma na celu:

- a. bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce,
- b. pobudzanie rozwoju umysłowego ucznia, jego uzdolnień i zainteresowań przedmiotem,

- c. uświadomienie uczniowi stopnia opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania oraz ewentualnych braków w tym zakresie,
- d. wdrażanie ucznia do systematycznej pracy, samokontroli i samooceny,
- e. ukierunkowanie samodzielnej pracy ucznia,
- f. okresowe i roczne podsumowanie wiadomości i umiejętności oraz określenie na tej podstawie stopnia opanowania przez ucznia materiału programowego przewidzianego na dany semestr,
- g. dostarczanie rodzicom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia, h. wzmocnienie motywacji uczniów.

2. Oceny są jawne.

3. Obowiązkiem każdego ucznia jest przygotowanie się do lekcji.

4. Przedmiotem oceny są:

- a. wiadomości (zgodnie z podstawą programową),
- b. umiejętności (zgodnie z podstawą programową),
- c. postawa- aktywność (zgodnie z podstawą programową).

III. Formy i metody sprawdzające:

1. Pisemna forma kontrolna wiedzy i umiejętności ucznia Wprowadza się następujące **obowiązkowe** pisemne formy kontrolne:

- a. praca klasowa – obejmująca wiadomości i umiejętności z co najmniej jednego działu lub rozdziału (lub jeśli zakres materiału jest zbyt obszerny z jej części). Czas trwania pracy klasowej nie może być krótszy niż 45 minut;
- b. sprawdzian – obejmujący wiadomości i umiejętności z co najmniej trzech i nie więcej niż pięciu ostatnich tematów; czas trwania sprawdzianu nie może być dłuższy niż 45 minut;

2. Odpowiedź ustna - oraz kartkówka – pisemny odpowiednik odpowiedzi ustnej - obejmuje wiadomości i umiejętności z co najwyżej trzech ostatnich tematów; czas trwania kartkówki nie może przekraczać 30 minut.

3. Karty pracy.

IV. Zasady przeprowadzania form sprawdzających;

- 1. Prace klasowe oraz sprawdziany nauczyciel zapowiada z tygodniowym wyprzedzeniem.
- 2. Krótkie prace pisemne – kartkówki obejmujące zakres trzech ostatnich tematów lekcyjnych mogą być przeprowadzane na każdych zajęciach edukacyjnych.
- 3. Laureaci i finaliści olimpiad otrzymują celującą roczną (semestralną) ocenę klasyfikacyjną. Uczeń, który tytuł laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu albo uzyskaniu rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje z tych zajęć edukacyjnych celującą końcową ocenę klasyfikacyjną.
- 4. Wypowiedź ustna jest integralną częścią oceny ucznia.
- 5. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt, systematycznie na każdej lekcji robić notatki, w razie nieobecności na bieżąco uzupełniać brakujące tematy. Zeszyt podlega ocenie.
- 6. Uczeń, który nie pisał obowiązkowej pisemnej pracy klasowej lub obowiązkowego sprawdzianu lub z powodu choroby potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim lub z powodu zdarzenia losowego (zgodnie z rozporządzeniem) powinien ją napisać w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły, a w przypadku choroby trwającej dłużej niż 2 tygodnie w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły.
- 7. Uczeń ma prawo jednokrotnie poprawić każdą ocenę z obowiązkowych prac pisemnych, w terminie dodatkowym nie dłuższym niż dwa tygodnie od daty oddania prac. Jeżeli uczeń z przyczyn nieusprawiedliwionych nie pisał pracy klasowej lub sprawdzianu w wyznaczonym terminie otrzymuje ocenę bieżącą niedostateczną „1”. Jeżeli uczeń z przyczyn usprawiedliwionych nie pisał pracy

klasowej lub sprawdzianu w wyznaczonym terminie i nie zgłosił się w terminie dodatkowym, otrzymuje ocenę bieżącą niedostateczną „1”.

8. Uczeń, który niesamodzielnie lub nieuczciwie pisze pracę klasową, sprawdzian otrzymuje ocenę niedostateczną „1” i nie ma możliwości jej poprawy.
9. Zaległości spowodowane dłuższą niż tydzień nieobecnością usprawiedliwioną uczeń powinien nadrobić w terminie i formie uzgodnionej z nauczycielem, jednak nie później niż w ciągu dwóch tygodni.
10. Uczeń ma prawo raz w ciągu semestru (w przypadku zajęć edukacyjnych odbywających się raz w tygodniu) lub dwa razy (w przypadku zajęć edukacyjnych odbywających się więcej niż raz w tygodniu) zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania powodów - nie dotyczy to zapowiedzianych prac pisemnych. O fakcie nieprzygotowania uczeń informuje nauczyciela na początku lekcji, w przeciwnym wypadku otrzymuje ocenę niedostateczną.
11. Uczeń może nie być klasyfikowany z zajęć edukacyjnych z powodu nieobecności przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.

V. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie:

1. Wymagania ponadprogramowe: Stopień celujący (cel)- ocena pozytywna – 6 otrzymuje uczeń, który

- bezbłędnie opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony w programie nauczania przedmiotu,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu zadań trudnych i nietypowych, a także wykraczających poza program nauczania,
- biegle czyta mapy,
- orientuje się w bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej i politycznej świata, - osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Ustna lub pisemna odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera treści z literatury popularnonaukowej, zawiera własne, oryginalne przemyślenia. Uczeń umie formułować problemy i dokonywać analizy lub syntezy różnych zjawisk. Przy omawianiu problemu wykazuje się bardzo dobrą znajomością mapy fizycznej świata i Polski. Biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe. Dostrzega i rozwiązuje problemy istniejące w środowisku geograficznym w różnych skalach przestrzennych i czasowych.

2. Wymagania dopełniające: Stopień bardzo dobry (bdb)- ocena pozytywna – 5 otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony w programie nauczania przedmiotu,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne; potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- czyta mapę,
- orientuje się w bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej i politycznej świata,

Ustna lub pisemna odpowiedź jest wyczerpująca (wiadomości i umiejętności podstawowe i ponadpodstawowe), uczeń swobodnie operuje terminologią geograficzną, odpowiedź ilustruje samodzielnie wykonywanymi schematami i rysunkami, wykazuje się bardzo dobrą znajomością mapy fizycznej świata i Polski. Uczeń wykazuje związki między człowiekiem i środowiskiem - dostrzega relacje między nimi, potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo-skutkowych i wyciągać wnioski. Wiąże wiedzę z kilku przedmiotów przy rozwiązywaniu zadań. Wyjaśnia i ocenia przebieg i konsekwencje zjawisk i procesów przyrodniczych, ekonomicznych, politycznych i kulturowych. Wypowiedzi ucznia są samodzielne, wyczerpujące pod względem merytorycznym poprawne rzeczowo i językowo.

3. Wymagania rozszerzające: Stopień dobry (db)- ocena pozytywna – 4 otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w podstawie programowej,
- poprawnie i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, - czyta mapę,
- odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymagań treści (wiadomości podstawowe uzupełnione są o nieco trudniejszą wiedzę rozszerzającą).

Uczeń wykazuje się znajomością definicji, faktów, pojęć i dobrą znajomością mapy fizycznej świata i Polski, Operuje poprawnie językiem geograficznym. Odpowiedź jest poprawna pod względem języka. Dopuszczalne są drugorzędne błędy. Uczeń nie wyczerpuje zagadnienia

4. Wymagania podstawowe: Stopień dostateczny (dst) -ocena pozytywna – 3 otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone w programie nauczania na poziomie nie przekraczającym wymagań określonych w podstawie programowej;
- rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności.
- -czyta mapę,
- odpowiedź zawiera wiadomości i umiejętności podstawowe, potrafi je zinterpretować,

Odpowiedź odbywa się przy niewielkim ukierunkowaniu ze strony nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe i językowe. Uczeń zna fakty, definicje i pojęcia pozwalające na zrozumienie najważniejszych zagadnień, stosuje wiedzę w sytuacjach typowych.

6. Wymagania konieczne: Stopień dopuszczający (dop/dps)-ocena pozytywna – 2 otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu podstawy programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu;
- rozwiązuje (wykonuje) zadania typowe, o niewielkim stopniu trudności.
- odpowiedź zawiera niezbędna wiedzę, konieczną z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu i nieodzowną w toku dalszego kształcenia.

Uczeń udziela odpowiedzi przy wyraźnej pomocy nauczyciela. Jego wypowiedź jest fragmentaryczna, zawiera liczne błędy rzeczowe zna jednak podstawowe fakty i przy pomocy nauczyciela zasadniczo udziela odpowiedzi na postawione pytanie. Uczeń nie potrafi ująć zagadnienia całościowo i wykazuje się mierną znajomością mapy fizycznej świata i Polski (potrafi jednak wskazać na niej najważniejsze jednostki geograficzne.) Odpowiedź nie jest poprawna językowo.

7. Stopień niedostateczny (ndst)-ocena negatywna- – 1 otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, a braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z danego przedmiotu;
- nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim stopniu trudności.

Każda ocena ustalona jest według poniższych kryteriów procentowych Oceny
ustalone są według poniższych kryteriów oceniania:

- -100% - celujący
- - 99% - 90% - bardzo dobry
- - 89% - 70% - dobry
- - 69% - 50% - dostateczny
- - 49% - 35% - dopuszczający
- - 34% - 0% - niedostateczny

Do odpowiedzi ustnej uczeń obowiązany jest być przygotowanym z przynajmniej **trzech** ostatnio zrealizowanych **tematów** w przypadku lekcji powtórzeniowych z całości materiału.

Brak zeszytu, podręcznika lub innych niezbędnych pomocy dydaktycznych, co uniemożliwia przeprowadzenie lekcji (tematu), jest równoznaczne z nieprzygotowaniem ucznia do lekcji i oceną niedostateczną.

VI. Poprawianie ocen bieżących:

1. Uczeń **ma obowiązek** poprawić ocenę z pracy klasowej, sprawdzianu a pozostałe oceny za zgodą nauczyciela, po ustaleniu terminu i formy poprawy z nauczycielem
2. Poprawiona ocena odnotowywana jest w dzienniku.
3. Po klasyfikacji śródrocznej uczeń może poprawiać oceny niedostateczne uzyskane na koniec I semestru po uzgodnieniu z nauczycielem formy oraz terminu zaliczania.
4. Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy:
 - a. co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen bieżących jest równa (bądź wyższa) ocenie, o którą się ubiega,
 - b. frekwencja ucznia na zajęciach z danego przedmiotu jest nie niższa niż 80% (z wyjątkiem nieobecności z powodu choroby trwającej ponad dwa tygodnie),
 - c. uczeń przystąpił do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela sprawdzianów i prac pisemnych.
5. Ucznia obowiązuje systematyczna praca.
6. Na koniec semestru (roku szkolnego) nauczyciel nie przewiduje sprawdzianu zaliczeniowego. Ocena semestralna (końcoworoczna) jest wystawiana za pracę w całym semestrze (roku szkolnym).
7. Przy wystawianiu oceny semestralnej (końcoworocznej) największą wagę mają oceny z testów (sprawdzianów), kartkówki, odpowiedzi ustnej i znajomości mapy.
8. Na wniosek ucznia lub opiekuna prawnego nauczyciel uzasadnia wystawioną ocenę.

Zdalna edukacja - ocenianie

Zasady monitorowania postępów uczniów, sposób weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów oraz sposobów i zasad informowania uczniów lub rodziców o postępach ucznia w nauce, a także uzyskanych przez niego ocenach

1. Postępy uczniów są monitorowane na podstawie bieżących osiągnięć w pracy zdalnej (nauczanie w czasie rzeczywistym) lub na podstawie wykonanych prac przesłanych do nauczyciela za pomocą ustalonych wcześniej środków przekazu elektronicznego.
2. Nauczyciel może wymagać od uczniów wykonania określonych poleceń, zadań, prac, projektów umieszczonych w Internecie, np. na zintegrowanych platformach edukacyjnych lub poprosić o samodzielne wykonanie pracy w domu i udokumentowanie jej, np. w postaci zdjęcia przesłanego drogą mailową.
3. Nauczyciel informuje ucznia o postępach w nauce i otrzymanych ocenach podczas bieżącej pracy z uczniem lub po jej zakończeniu w sposób wcześniej ustalony przez nauczyciela (np. poprzez email, e-dziennik lub komunikatory społeczne).
4. Nauczyciel informuje rodzica o postępach w nauce dziecka i otrzymanych przez niego ocenach w sposób wcześniej ustalony przez nauczyciela (np. poprzez e-mail, e-dziennik lub komunikatory społeczne).
5. Nauczyciel na bieżąco informuje rodzica o pojawiających się trudnościach w opanowaniu przez ucznia wiedzy i umiejętności, wynikających ze specyfiki nauczania na odległość (np. poprzez e-mail, e-dziennik lub komunikatory społeczne).
6. Podczas oceniania pracy zdalnej uczniów nauczyciele uwzględniają ich możliwości psychofizyczne do rozwiązywania określonych zadań w wersji elektronicznej.
7. Na ocenę osiągnięć ucznia nie mogą mieć wpływu czynniki związane z ograniczonym dostępem do sprzętu komputerowego i do Internetu.
8. Jeśli uczeń nie jest w stanie wykonać poleceń nauczyciela w systemie nauczania zdalnego ze względu na ograniczony dostęp do sprzętu komputerowego i do Internetu, nauczyciel umożliwia wykonanie tych zadań w alternatywny sposób.

9. Jeśli uczeń nie jest w stanie wykonać poleceń nauczyciela w systemie nauczania zdalnego ze względu na swoje ograniczone możliwości psychofizyczne, nauczyciel umożliwia mu wykonanie tych zadań w alternatywny sposób.
10. Na ocenę osiągnięć ucznia z nie ma wpływu poziom jego kompetencji cyfrowych. Nauczyciel bierze pod uwagę zróżnicowany poziom umiejętności obsługi narzędzi informatycznych i dostosowuje poziom trudności wybranego zadania oraz czas jego wykonania do możliwości psychofizycznych ucznia.
11. Nauczyciel w pracy zdalnej udziela dokładnych wskazówek technicznych, jak zadanie z wykorzystaniem narzędzi informatycznych powinno zostać wykonane.
12. Nauczyciel w pracy zdalnej wskazuje dokładny czas i ostateczny termin wykonania zadania, określając jednocześnie warunki ewentualnej poprawy, jeśli zadanie nie zostało wykonane w sposób prawidłowy lub zawiera błędy.
13. W pracy z uczniami o różnych potrzebach edukacyjnych, w tym wynikających z niepełnosprawności, uwzględnia się dostosowania wynikające z opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznych.
14. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny pozostają zgodne z zapisami w Statucie Szkoły.
15. Nauczyciel ocenia zachowanie ucznia biorąc pod uwagę: zaangażowanie w wypełnianie obowiązków lekcyjnych, terminowe przysyłanie zadanych prac, samodzielną i systematyczną pracę, bezpieczne i kulturalne korzystanie z narzędzi internetowych.

Dorota Senkowska